

Praca magisterska

Tytuł: Kryminalizacja społeczeństwa obywatelskiego solidarnego z migrantami: studium przypadku kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej w latach 2021–2022

Autor: Marianna Rytlewska

Streszczenie

Przedmiotem rozważań niniejszej pracy jest proces kryminalizacji aktorów społeczeństwa obywatelskiego (ASO) solidaryzujących się z migrantami podczas kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej w latach 2021–2022. Celem pracy jest zdefiniowanie metod oraz narzędzi wykorzystywanych przez polski rząd i służby mundurowe do kryminalizowania i nadzorowania ASO oraz określenie możliwych skutków tych działań. Dodatkowym celem jest zbadanie pochodzenia i liczby migrantów w obszarze przygranicznym oraz zmian tych charakterystyk w czasie. W pierwszym rozdziale na podstawie krytycznej analizy tekstu i przeglądu literatury omówiono prawo krajowe i europejskie, koncepcje i skutki kryminalizacji solidarności z migrantami oraz przykłady aktów kryminalizacji na przestrzeni lat w UE. Następnie opisano przebieg kryzysu i charakterystykę zaangażowanych w niego aktorów oraz zaprezentowano wnioski z analizy danych ilościowych o migrantach przekraczających granicę w sposób nieregularny. W ostatniej części, na podstawie 21 wywiadów pogłębionych z działaczami humanitarnymi na terenie przygranicznym dokonano analizy stosowanych metod nadzorowania i kryminalizacji solidarności oraz ich skutków. Do analizy wykorzystano koncepcję „pilnowania porządku w społeczeństwie mobilności” zdefiniowaną przez S. Carrera, J. Allsopp i L. Vosyliūtė w 2018 r. Praca dowodzi, że metody kryminalizacji stosowane przez służby i rząd zawierają w sobie wszystkie komponenty zidentyfikowane w dotychczas powstałych koncepcjach: zastraszanie i podejrzliwość, dyscyplinowanie oraz formalną kryminalizację. Dowiedziono również, że zastosowano nowe, niezdefiniowane do tej pory w literaturze przedmiotu, narzędzie nadzorowania ASO, a jest nim formalne ograniczanie swobód obywatelskich.